

VLAAMS PARLEMENT

vergadering **C39 – BIN3**

zittingsjaar 2009-2010

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur,
Decreetsevaluatie, Inburgering en Toerisme

van 27 oktober 2009

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de omstreden uitspraken van de West-Vlaamse gouverneur	3
Vraag om uitleg van mevrouw Marijke Dillen tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de dringende nood aan versterking van de OCMW's	7
Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie en tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over het model van belastingreglement voor de lokale besturen in het kader van de heffingen conform het Grond- en Pandendecreet	11
Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de gemeentelijke belastingen op de verspreiding van niet-geadresseerde drukwerken	12

■

Waarnemend voorzitter: de heer Marnic De Meulemeester

Vraag om uitleg van de heer Bart Caron tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de omstreden uitspraken van de West-Vlaamse gouverneur

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Mijnheer de voorzitter, deze vraag om uitleg betreft de vossenjacht. Ik wil het echter niet over de jacht zelf hebben. Daarvoor zouden we in een andere commissie moeten zitten. Het gaat me om een oproep van de gouverneur van West-Vlaanderen, Paul Breyne. In de schriftelijke versie van mijn vraag om uitleg omschrijf ik gouverneur Breyne als “een competente en vriendelijke man”. Ik meen dat: ik heb veel waardering voor Paul Breyne. Ik wil dan ook abstractie van zijn persoon maken, het gaat over de functie van de gouverneur. Zijn oproep is bedoeld om de jachtrechthouders ertoe aan te zetten massaal op vossenjacht te trekken. Hoewel de uitspraak zelf al van afgelopen zomer dateert, komt deze vraag om uitleg door omstandigheden pas nu aan bod.

De oproep van gouverneur Breyne is er niet toevallig gekomen. Ik weet ook dat de vossenpopulatie in West-Vlaanderen de laatste tijd sterk is toegenomen. Heel wat pluimveehouders hebben gemerkt dat hun kippen door vossen worden afgeslacht. Ik ben zelf ook een amateur-pluimveehouder, maar ik heb persoonlijk nog geen klachten over vossen. Dit is in elk geval de bron van deze oproep.

Als oplossing staat het afschieten van de vossen haaks op de bevindingen van een andere Vlaamse instelling, namelijk het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO). Het INBO biedt andere oplossingen aan om deze problematiek aan te pakken. Vanuit menselijk oogpunt begrijp ik wat de gouverneur heeft gedaan. Zijn oproep is geen goed antwoord. Hij probeert echter wel een antwoord te bieden op een probleem dat bij de bevolking leeft.

Ik wil op een aantal interne contradicties wijzen. Er is een interne Vlaamse contradictie. Er is ook een contradictie tussen de uitspraken van de gouverneur en de houding van het provinciebestuur van West-Vlaanderen. Recent is in het provinciaal domein Lippensgoed-Bulskampveld een natuureducatieve tentoonstelling over de vossenproblematiek georganiseerd. Tijdens die tentoonstelling is het afschieten van vossen niet als een oplossing naar voren geschoven. De tentoonstelling had een heel andere bedoeling. Bart Naeyaert, de gedeputeerde van Landbouw van de provincie West-Vlaanderen, heeft trouwens onlangs aangekondigd dat een sensibiliseringsbrochure over deze problematiek zou worden verspreid.

Er zijn, met andere woorden, heel wat signalen verspreid, die, naar mijn bescheiden mening, in verschillende richtingen wijzen. Er is duidelijk een tegenstrijdigheid in de voorgestelde aanpak, gaande van preventie, wat in mijn ogen de juiste aanpak is, tot de verdelging van de vossen. Het debat over de oproep van de gouverneur komt regelmatig weer aan bod. Ik heb deze week in de provinciale knipselkrant weer teksten over deze thematiek gelezen. Volgens mij zal de aandacht hiervoor tijdens de wintermaanden nog toenemen.

Mijnheer de minister, volgens mij staat de oproep van de gouverneur haaks op de visie van de bestendige deputatie en op de provinciale en Vlaamse sensibiliseringsacties. De provinciegouverneur is in feite een Vlaams ambtenaar. Mijn vragen hebben dan ook met zijn bevoegdheden en positie te maken. Is de gouverneur bevoegd om een dergelijke oproep te doen? Maakt dat deel uit van zijn takenpakket? Zijn de voorstellen van de gouverneur, zoals ze in de pers zijn verschenen, een persoonlijk initiatief? Heeft hij de ruggensteun van de bestendige deputatie of heeft hij die ruggensteun niet nodig? Hoe valt de tegenstrijdigheid tussen de visies van het INBO en van de gouverneur, twee instellingen of personen die aan de Vlaamse overheid zijn verbonden, te verklaren? Ontbreekt het hier al dan niet aan samenwerking? Wat ligt aan de basis daarvan?

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Mijnheer de voorzitter, het is natuurlijk niet mijn taak de gouverneur van West-Vlaanderen te verdedigen maar ik wil een en ander toch in de juiste context plaatsen.

Het is niet mijn bedoeling de discussie over de vossenjacht zelf te voeren. Dat is inderdaad voer voor een andere commissie. Ik wil me in eerste instantie enigszins tegen de teneur van de vraagstelling afzetten. In de titel gaat het al om de omstreden uitspraken van de gouverneur. Ik kan me niet herinneren dat de heer Caron in het verleden vragen heeft gesteld over toch heel wat meer omstreden uitspraken van de gouverneur van de provincie Limburg.

De heer Caron gaat ervan uit dat er volgens het INBO geen probleem is met de vossenpopulatie. Volgens andere bronnen, met name het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) is er wel degelijk sprake van overlast. Het is dan ook belangrijk dat een correcte analyse wordt gemaakt van de vossenpopulatie en van de mogelijke overlast.

De heer Caron heeft naar de sensibiliseringsstudies over de vossenpopulatie verwezen. Ik wil erop wijzen dat ook de provincie sensibiliseringsacties voert voor het publiek over de maatregelen die moeten worden genomen om zich te wapenen tegen de schade die wordt toegebracht door vossen.

De vossenproblematiek is een provinciale problematiek en leeft sterk in West-Vlaanderen. Wij hebben ook op diverse plaatsen en tijdstippen problemen met everzwijnen. In dezen heeft de gouverneur wel het recht om het publiek op te roepen, niet om zoals de heer Caron zegt massaal vossen af te schieten, maar wel om aanvragen in te dienen bij ANB. Aangezien het hier gaat om een zaak van provinciaal belang, is de gouverneur zijn boekje niet te buiten gegaan.

De voorzitter: De heer Verstreken heeft het woord.

De heer Johan Verstreken: Mijnheer Caron, ik vind het fijn dat u gouverneur Breyne een competente en vriendelijke man noemt. Hij is net als de andere gouverneurs een beetje het gezicht van de provincie. De gouverneurs proberen degelijk werk te verrichten. De oplossing kan echter niet zijn dat gouverneurs de mond wordt gesnoerd. Zij moeten kunnen deelnemen aan debatten en zij moeten kunnen worden geïnterviewd door de geschreven en gesproken pers. Zij mogen ook op een of andere manier bepaalde zaken bespreekbaar maken.

U zegt dat er jarenlang onderzoek is geweest door een wetenschappelijke instelling. Misschien moet dat onderzoek na verloop van tijd wel eens herbekeken worden. Zaken evolueren nu eenmaal en moeten misschien wel bijgestuurd worden.

Het is goed dat er een brochure bestaat ter voorkoming van schade bij pluimvee. Dat is een goed initiatief van de provincie voor de landbouwers. Het zijn echter niet alleen de landbouwers die met schade worden geconfronteerd maar ook de particulieren. Zo zijn er afgelopen jaar in een landelijke gemeente al zesmaal, waaronder eergisteren, eenden en kippen doodgebeten door vossen.

Ik ben ook lid van verschillende verenigingen en ik houd van de pure natuur, maar dat is een discussie voor een andere commissie. Mijnheer Caron, u zegt zelf dat het daar niet over gaat maar uw vraag heeft daar toch onrechtstreeks mee te maken. Een gouverneur moet dergelijke zaken bespreekbaar kunnen maken.

Krachtens het besluit van 5 maart 2004 tot vaststelling van het statuut van de provinciegouverneurs, moet de gouverneur zich loyaal opstellen. Hij moet de zaken op een correcte wijze uitvoeren. Datzelfde besluit bepaalt echter ook dat de gouverneur recht heeft op vrijheid van meningsuiting ten aanzien van de feiten waarvan hij kennis heeft uit hoofde van zijn ambt.

Er valt ongetwijfeld veel te zeggen over de rol van een gouverneur. De vraag is natuurlijk waar de grens ligt tussen wat hij als ambtenaar al dan niet mag. Misschien kan die discussie worden gevoerd via een hoorzitting of een debat over de rol van de provincies. Mijnheer Caron, het gaat hier echter niet over een zwaarwichtige uitspraak die betrekking heeft op de functie van gouverneur. Het gaat ook niet over de meest zwaarwichtige uitspraak die een gouverneur ooit heeft gedaan. Er zijn andere voorbeelden, maar ik zal geen namen noemen.

De voorzitter: De heer Durnez heeft het woord.

De heer Jan Durnez: Ik was tot 13 juli lid van de deputatie waar het hier over gaat. Daarmee bedoel ik niet dat de gouverneur heeft gewacht tot ik weg was. Ik spreek dus als vroegere gedeputeerde van de provincie.

Wat hier voorligt, staat los van de vraag wie zich waarmee bezig houdt en wie namens wie spreekt. In dit dossier is ook nog een federale verbindingsambtenaar betrokken. Ik stel voor dat we voor eens en altijd duidelijk maken wat de rol is van een gouverneur. Wat de vraag van de heer Caron aan de deputatie betreft, is er een sensibilisering opgestart. Er zijn ook tentoonstellingen en brochures, ook voor individuele boeren. Het gaat dan vooral over hobbyboeren die in de omgeving zitten van grotere bosgebieden.

Ik pleit ervoor een einde te maken aan deze waas. Er worden in de provincieraad vragen gesteld over zaken die volgens het decreet een provinciale materie zijn terwijl het eigenlijk om een Vlaamse bevoegdheid gaat.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Het is zinvol deze vraag in een bredere context te plaatsen zoals de heer Durnez dat hier doet.

Ik ben het eens met de sprekers die zeggen dat het niet de bedoeling is om deze zaak op te blazen. De gouverneur is een ambtenaar van de Vlaamse overheid maar hij heeft geen inhoudelijke bevoegdheid inzake jacht. Hij is wel de ambtenaar van de Vlaamse overheid in zijn provincie en in die hoedanigheid spreekt hij en kan hij handelingen stellen die verband houden met alle materies die tot de bevoegdheid van de Vlaamse overheid behoren.

Of hij al dan niet spreekt namens de deputatie, mijnheer Caron, is een andere zaak. Dat is ook de problematiek die de heer Durnez aankaart. Wat is de precieze taak van de gouverneur? Hij neemt deel aan vergaderingen van de deputatie. Maar politiek verbindt hij de deputatie op geen enkele manier. Het is goed om daar nog eens over na te denken.

Ik heb de gouverneur gevraagd wat hij nu precies heeft gezegd. Ik heb nu al zeven mails binnen, maar nog altijd niet de juiste. Ik heb al de wetgeving binnengekregen en iets van de website van het ANB, maar niet wat ik vroeg. De gouverneur heeft mij aan de telefoon gezegd dat hij toelichting heeft gegeven bij de bestaande wettelijke mogelijkheden.

Ik heb hier een persbericht, dat niet door de gouverneur is ondertekend, met als titel: 'Gouverneur vraagt vossen te bestrijden'. Hij zegt dat hij een brief heeft gestuurd naar alle burgemeesters, met een kopie naar het ANB. In die brief zegt hij een opsomming te geven van wat kan en niet kan omdat, zegt hij, hij als gouverneur aangesproken wordt door een aantal mensen die zeggen bezorgd te zijn over het feit dat er te allen kante vossen toeslaan. Ik heb dat alleen mondeling en geef het dus onder enige reserve. De gouverneur zegt dat hij heeft opgesomd wat mogelijk is in het jachtseizoen, en ook dat vossen het hele jaar door met vangkasten mogen worden gevangen. Blijkbaar laten het ANB en de jachtreglementering dat toe. En het is blijkbaar ook mogelijk om, in heel specifieke gevallen, met de toestemming van Natuur en Bos de vossen te bejagen. De gouverneur heeft mij gezegd dat hij er nog aan toegevoegd heeft dat er blijkbaar iets geregeld is waardoor de burgemeesters kunnen optreden in uitzonderlijke situaties. Maar blijkbaar zijn er nu geen uitzonderlijke situaties. Tot daar wat de brief zou zijn van de gouverneur die verstuurd is aan de burgemeesters maar waarvan ik er hier jammer genoeg geen kan meegeven.

Het lijkt me duidelijk dat de gouverneur hier niet spreekt namens de deputatie. Mijnheer Caron, als u vindt dat daar een probleem zou zijn van strijdigheid met de jachtwetgeving, moet u dat voorleggen aan mijn ter zake bevoegde collega. Maar misschien moeten we daarvoor wachten op de brief. Ik zal zelf geen uitspraken doen over de jachtwetgeving en over de vraag of die brief daar al niet mee spoort. Ik zou de zaak absoluut niet opkloppen. U bent ook begonnen met te zeggen dat we de gouverneur kennen als een man die plichtsgetrouw is en die zijn zaken goed behartigt. Is wat hij heeft gezegd via de pers uitvergroot en misschien ook wel een beetje vertekend? Het persbericht is toch ook van dien aard dat het vragen oproept. De titel luidt alvast ‘Gouverneur vraagt vossen te bestrijden’. Dat is, voor zover ik het aan de hand van de mondelinge uiteenzetting van de gouverneur heb kunnen opmaken, niet de weergave van wat hij gezegd heeft of althans beoogd heeft. Toen ik hem contacteerde, was hij in elk geval verrast. Hij zei mij dat hij het niet op die manier heeft gezegd. Maar ik zie hier nu het persbericht, toch zijn persbericht. En daarvan spoort alvast de titel met wat u zegt, mijnheer Caron.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Met alle voorbehoud – want we kennen de juiste versie niet: ik wil er geen zaak van maken. Ik sluit mij ook aan bij wat de heer Durnez zei over wie wat doet en wie er bevoegd is. En is dat dan als Vlaamse ambtenaar of vervult die persoon een federale of een provinciale rol of zorgt hij als een goede huisvader voor zijn provincie? Het is heel moeilijk om dat af te wegen. Het is niet onschuldig. Ik lees in Het Nieuwsblad: “De West-Vlaamse gouverneur Paul Breyne heeft de burgemeesters van de West-Vlaamse gemeenten gevraagd de bevolking en de jachtrechthouders op te roepen om de vossen te bestrijden.” Dat is geen zaak van leven en dood voor mensen, wel voor kippen en voor de vossen zelf. Dat is toch relatief ingrijpend.

Ik wil er niet zwaarder aan tillen dan nodig, maar het zou voor het Vlaamse beleid wel goed zijn dat het wat coherenter is. Er zijn heel wat bevoegde instanties die hierover gaan, maar die zeggen allemaal iets anders. Ik wil oproepen – en dat is geen verwijt aan de gouverneur maar aan Vlaanderen zelf – om daar waar beleidsdomeinen elkaar raken of overlappen, in onze keuzes te zorgen voor overleg en een eenvormig beleid. Bij natuurverenigingen – en dat is dan vooral mijn achterban – veroorzaakt dit soort oproepen veel ongenoegen ten aanzien van de overheid. De mensen op het terrein kunnen, net zoals die kippenkwekers of kippenliefhebbers, ook het onderscheid niet maken tussen wie nu waarvoor oproept. Welke rol heeft hij? Welke verantwoordelijkheid? Hoe kunnen we dat aftoetsen? Is het democratisch controlebaar? Het is geen voorbeeld van net afgeperkt en duidelijk bestuur. Ik wil het niet over het paard tillen maar roep toch op tot meer duidelijkheid. Ik ken de heer Breyne goed genoeg om te weten dat hij dat wel degelijk te goeder trouw doet, maar desalniettemin moet die onduidelijkheid in de toekomst zeker vermeden worden.

Laat dit een voorbeeld zijn voor een veel ruimer thema, voor een noodzakelijke helderheid van rollen en taken in het bestuur. Misschien kan de brief worden bezorgd aan geïnteresseerde commissieleden. Die zaak moet niet verder gaan dan dit. Laat het een les zijn voor iedereen.

Mijnheer de minister, straks gaat Paul Breyne met pensioen. De geruchtenstromen komen op gang en uw naam doet de ronde als volgende gouverneur. Dan zal het veel beter zijn. Grapje.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Caron, ‘De geruchten’ is een boek van Hugo Claus.

De voorzitter: De heer Durnez heeft het woord.

De heer Jan Durnez: Blijkbaar vragen sommige mensen om in te grijpen. Dat spreekt vanzelf, maar de vraag is hoever dat leidt. Als sommigen vragen aan de gouverneur of een andere hoge ambtenaar om tussenbeide te komen bij vergunningen, dan vraag ik me af of dat kan. Het gaat over de legitimatie. Wie spreekt namens wie? Wie geeft de indruk dat de provincie

dat gaat doen? Dit is een mooi voorbeeld van een kwestie waarin de provincie als bestuur of raad of deputatie niet betrokken is.

In mijn achttien jaar ervaring in de provincie kreeg ik af en toe een vraag over de provincie die iets zegt of schrijft. Het is de gouverneur die een brief heeft geschreven of een interview heeft gegeven. De uitzuivering van de schijnrollen zou voor alle overheden nuttig zijn. Wie doet wat namens wie? We moeten pleiten voor een legitimatie door een gekozen bestuur.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

De heer Stefaan Sintobin: Mijnheer Caron, ik zou het jammer vinden dat de minister gouverneur van West-Vlaanderen zou worden, want dan zou ik hem missen op de Izegemse gemeenteraad.

De discussie gaat over meer dan het probleem van de vossen. Er bestaat een soortenbeheer, waarbij de mogelijkheid bestaat om een plaatselijk of regionaal beheer of bestrijdingsacties op punt te stellen. De Vereniging van de Vlaamse Provincies (VVP) wil ook de discussie aangaan over dit probleem. Ze pleit ervoor om de provincies een soortenbeschermingsbeleid te laten voeren en hen de bevoegdheden – die er nu niet zijn – toe te vertrouwen, natuurlijk binnen een Vlaams kader. Vandaar de oproep om deze discussie in extenso te voeren als een soort kerntakendebat.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Ik vergat te melden dat de gouverneur in diezelfde brief zegt dat het best is om de bevolking op te roepen om, waar ze dat kan, maatregelen te nemen om schade te vermijden. Dat kan onder andere door dieren op te hokken in plaatsen waar de vossen niet binnenkunnen. Dat is een goedkope, eenvoudige maatregel die veel leed kan vermijden.

Dit is een dubbele opening. De gouverneur zegt dat we de overlast moeten beperken via de jacht – zoals hij het meedeelde gaat dit niet buiten de wet – en hij voegt eraan toe dat de bevolking op de hoogte gebracht moet worden dat ze zelf preventief kan optreden door ervoor te zorgen dat de vossen niet binnenkunnen.

We moeten deze zaak niet opkloppen. De gouverneur kan zich niet buiten het beleid van de Vlaamse overheid plaatsen. Hij is een ambtenaar van de Vlaamse overheid en moet daar vorm aan geven. Hij heeft een brief gestuurd naar de burgemeesters, waarin hij meedeelt dat een en ander via de jacht kan gebeuren. Ik moet de brief nog bekijken en zal hem bezorgen. Hij heeft de wettelijke mogelijkheden binnen en buiten het jachtseizoen opgesomd, de mogelijkheden met toestemming van Natuur en Bos. Daarnaast is het wenselijk dat de bevolking wordt opgeroepen om zelf de nodige maatregelen te nemen.

Voor zover ik iets ken van de jachtwetgeving, zal dit niet zo aberrant zijn. We moeten het nog nader bekijken, eventueel aan de hand van de jachtreglementering. Ik sluit me aan bij de consensus hier om daar geen staatszaak van te maken.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

– *Mevrouw Linda Vissers, ondervoorzitter, treedt als waarnemend voorzitter op.*

■

Vraag om uitleg van mevrouw Marijke Dillen tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de dringende nood aan versterking van de OCMW's

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, vorige week hebben we in de plenaire vergadering de gelegenheid gekregen om al een kort debat te voeren over de toenemende armoedeproblemen, naar aanleiding van de zeer tragische cijfers die gepubliceerd zijn door de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG). Daaruit blijkt dat steeds meer mensen bij het OCMW belanden omdat ze problemen krijgen met de betaling van basisuitgaven als de energiefactuur en de huur. De VVSG trekt terecht aan de alarmbel met de vraag om op verschillende domeinen fundamentele oplossingen uit te werken.

Uiteraard is het heel belangrijk dat we in Vlaanderen het armoedebeleid dringend bijsturen. Dat is echter hoofdzakelijk de verantwoordelijkheid van uw collega, de minister van Welzijn, die optreedt als coördinerend minister. Zo moeten de uitkeringen dringend omhoog, omdat het in onze Vlaamse samenleving onaanvaardbaar is dat de leeflonen onder de Europese armoedegrens liggen.

Verder wordt gesteld dat het heel belangrijk is dat het OCMW de dienstverlening toegankelijker maakt en het de mensen proactiever zou moeten benaderen. Helaas stellen we in de praktijk vast dat er verschillende problemen zijn om dat te realiseren. Ik verwijs naar de privacyregelgeving, die toch wel een belangrijke hinderpaal ter zake blijkt te zijn. Ook blijkt uit de gegevens van de VVSG dat de OCMW's er duidelijk niet in slagen om iedereen die behoeftig is, te bereiken. Dat heeft tot gevolg dat er in Vlaanderen veel verdoken armoede bestaat. Het aantal hulpvragers neemt toe. Bovendien worden de problemen alsmaar complexer. Het is dan ook belangrijk dat het OCMW de gelegenheid krijgt om de klanten intensiever te begeleiden, omdat het nu eenmaal gaat om gezinnen die te kampen hebben met een zeer complexe problematiek.

Tevens wordt – terecht – gesteld dat de OCMW's meer aandacht moeten kunnen besteden aan preventie. Vandaag gaan veel mensen aankloppen bij het OCMW als het kalf al verdronken is. Het gevolg is dat de OCMW-dienstverlening meer weg heeft van een vorm van crisismanagement. Eigenlijk is er nood aan een meer intensieve ondersteuning. Dat is immers op termijn zeker in het belang van de hulpvragers. Er wordt dan ook aan de alarmbel getrokken. Er is dringend nood aan een versterking van de OCMW's, zowel wat de financiële middelen als wat het personeel betreft.

Mijnheer de minister, ik erken dat er op het terrein al heel wat gebeurt. Een kwaliteitsvolle ondersteuning met het oog op een efficiënt armoedebeleid vergt echter meer middelen en mensen. U zou me kunnen antwoorden dat dat in de eerste plaats een verantwoordelijkheid is van de lokale besturen. Dat klopt. Maar ook de andere beleidsniveaus dragen hierin een verantwoordelijkheid. De vraag is dan ook om vanuit de Vlaamse overheid de OCMW's intensiever te ondersteunen.

Mijnheer de minister, wat is uw standpunt betreffende de dringende vraag van de VVSG tot het versterken van de OCMW's? Hebt u initiatieven genomen om, zoals gevraagd door de VVSG, de OCMW's te ondersteunen teneinde ze in staat te stellen een efficiënter armoedebeleid te voeren met meer middelen en mensen? Op welke wijze zult u de lokale besturen beter ondersteunen? Ook de federale overheid heeft ter zake een verantwoordelijkheid. Is hierover overleg gepleegd? Zo ja, wat zijn de resultaten?

De voorzitter: De Heer De Loor heeft het woord.

De heer Kurt De Loor: Mevrouw de voorzitter, ik ben tevreden dat deze vraag hier aan bod komt. Armoedebestrijding is immers een horizontale bevoegdheid. Hier gaat het veeleer om de financiering, de ondersteuning van de gemeenten. Ik doe dan ook een oproep de zaak niet enkel over te laten aan de coördinerend minister. Dat is trouwens niet de minister van Welzijn, maar wel de minister van Armoedebestrijding, mevrouw Lieten. Elke minister moet geresponsabiliseerd worden voor zijn of haar domein.

Mijnheer de minister, is er naar aanleiding van de alarmerende cijfers die de VVSG naar buiten heeft gebracht, al overleg geweest om de OCMW's meer te ondersteunen? Indien nee, zal dat dan toch gebeuren met de minister van Welzijn en die van Armoedebestrijding?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mevrouw Dillen, u hebt heel aandachtig de persmededeling van de VVSG gelezen. Daaruit blijkt dat het om een complexe problematiek gaat waarbij diverse overheden betrokken zijn. Binnen die overheden zijn er ook nog eens verschillende departementen die ermee te maken hebben. Zoals de heer De Loor heeft gezegd, is het in Vlaanderen een horizontale problematiek.

De VVSG doet er haar beklag over dat het aantal leefloners sterk gestegen is, namelijk met ongeveer 10 procent. We zijn daar allemaal bezorgd over. Er zijn inderdaad meer mensen dan voorheen die, ten gevolge van de economische crisis, in de armoede verzeild geraken en het moeten stellen met een leefloon. Onze bestaansminima liggen beneden de Europese norm. Ze laten de meeste mensen die ervan moeten leven, niet toe om een decent leven te leiden. Ik deel dan ook uw zorg en die van de heer De Loor.

Zoals ook de VVSG beklemtoont, is de financiering ter zake complex. U weet dat beter dan ik, want u bent armoedespecialist. Leeflonen zijn een zaak van de federale overheid, waarbij we vertrekken van de 50/50-verdeling. Er zijn echter tal van uitzonderingen, gaande van 100 procent voor asielzoekers en daklozen, tot 60, 65 en meer procent voor steden en gemeenten met grote armoede. Die verdeelsleutel is in de loop van de jaren sterk geëvolueerd. In essentie zitten de budgetten voor de bijstand, de ondersteuning van het gemeentelijke beleid echter bij de federale overheid.

Wat mijn beleidsmaterie betreft, is er enkel het Gemeentefonds, dat, zoals u weet, bepaalt dat bij ontstentenis van een andersluidende overeenkomst, 8 procent van de middelen van dat fonds rechtstreeks naar de OCMW's gaan. Steden en gemeenten mogen daar met de OCMW's andere overeenkomsten over sluiten. De meeste doen dat. Sommige zeggen dat het nul procent is, andere hebben het over meer dan 8 procent. Ik heb de cijfers voor 2008 opgevraagd. Blijkbaar gaat 5,53 procent van het Gemeentefonds naar de OCMW's. In principe gaat het om 8 procent. Elke gemeente kan, in het licht van de eigen autonomie, beslissen meer middelen van het Gemeentefonds of uit andere inkomstenbronnen naar het OCMW te laten vloeien.

Er is in de loop der jaren een stijging geweest. In de periode 2005-2008 bedraagt die stijging 8.746.971 euro. Dat staat gelijk met 9,48 procent. Dat mis ik eigenlijk enigszins in de cijfers die door de VVSG naar voren worden geschoven. Vroeger bevonden we ons in een andere situatie en hoefden, vanwege de betere conjunctuur, minder mensen van een leefloon te leven. De middelen van het Gemeentefonds zijn echter permanent gestegen. Toen er meer middelen waren, was de druk minder groot. Nu bevinden we ons in een conjuncturele periode die een grote druk met zich meebrengt. Het is steeds moeilijk structurele maatregelen enkel op de cijfers van het voorbije jaren te baseren.

De uitkeringen moeten natuurlijk worden betaald. De VVSG vraagt echter om meer personeel en om meer ondersteuning. Het aantal mensen is met ongeveer 10 procent gestegen en dat moet allemaal worden betaald. Ik ben zelf geen specialist. Dat moet eens nader worden onderzocht. Minister Lieten heeft de coördinerende bevoegdheid voor het armoedebeleid. Ook de ministers bevoegd voor de beleidsdomeinen Welzijn, Sociale Economie, Stedenbeleid, Energie en Wonen zijn hierbij betrokken. Dit is een horizontale bevoegdheid.

De specialisten zouden eens moeten onderzoeken wat dit expliciet betekent. Waar zitten we precies met een stijging? Is er in alle gemeenten een stijging met 10 procent? Concentreert de toename van het aantal leefloners zich in een aantal grote steden? Door naar de grote steden te verwijzen, vestigt mevrouw Dillen de aandacht op de inburgeringsproblematiek en op de gebrekkige inschakeling van mensen van allochtone afkomst in het arbeidscircuit. Die steden

krijgen meer uit het federale leefloonbudget dan de normale 50/50-verhouding. In een aantal gevallen stijgt dat tot 100 percent.

Dit is een zeer complexe problematiek. Wat het Gemeentefonds betreft, heb ik net de cijfers gegeven. Ik wil erop wijzen dat de stijging volgend jaar opnieuw 3,5 percent zal bedragen. Er zijn volgend jaar nochtans geen indexaanpassingen. De inflatie bedraagt 1 percent. Aangezien er geen indexaanpassingen komen, krijgen de steden en gemeenten wat meer ruimte. Ze kunnen de bijkomende inkomsten uit het Gemeentefonds aanwenden om een beleid te voeren.

We moeten durven zeggen dat de steden en de gemeenten zelf met deze problematiek moeten omgaan. Ze moeten kijken wat ze met de stijgende inkomsten uit het Gemeentefonds kunnen doen. Ik ben in elk geval blij te kunnen melden dat het Gemeentefonds volgend jaar opnieuw met 3,5 percent zal toenemen. Aangezien met betrekking tot alle andere beleidsdomeinen fors moet worden ingeleverd, is dat op zich al een enorme prestatie. We bevinden ons in een periode zonder noemenswaardige inflatie of indexaanpassing. Dat is goed nieuws voor de steden en de gemeenten.

De vraag over het overleg met de federale overheid kan beter aan minister Lieten worden gesteld. Conform het Vlaams regeerakkoord, coördineert zij het armoedebeleid. Hier zijn drie of vier andere ministers rechtstreeks bij betrokken. Het inhoudelijk armoedebeleid van de OCMW's valt op zich natuurlijk niet onder het binnenlands bestuur. Het enige raakpunt dat ik zie, is de financiering.

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Ik dank de minister voor zijn antwoord. De heer Van Hauthem heeft terecht opgemerkt dat de stijging met 3,5 percent geen prestatie van de Vlaamse Regering is. Het gaat hier gewoon om de uitvoering van het decreet. Die stijging is immers decretaal vastgelegd.

De minister zou natuurlijk de gewoontes van de minister van Welzijn kunnen overnemen en bepaalde zaken, zoals de contingentering in de thuiszorg, niet of niet helemaal kunnen uitvoeren. Het siert de minister dat hij heeft besloten dit toch uit te voeren en het decretaal vastgelegde percentage niet te wijzigen. Op zich is dat echter geen geweldige prestatie.

Het armoedebeleid vormt op zich een totaalpakket, waarvoor talrijke ministers bevoegd zijn. Ik hoop dat de minister, die langs de OCMW's een bepaalde verantwoordelijkheid draagt, zal nagaan welke bijkomende inspanningen op termijn kunnen worden geleverd om de OCMW's te versterken. We weten allemaal dat de OCMW's momenteel veel opdrachten moeten vervullen. Vooral in de grote steden hebben de OCMW's het moeilijk die opdrachten op een behoorlijke wijze uit te voeren. Dat is waarschijnlijk in meer en meer gemeenten het geval.

Ik verwijs hier naar het totaalpakket van verantwoordelijkheden van de OCMW's. Het gaat me niet enkel om de inburgering en dergelijke. Een typisch voorbeeld, dat ik persoonlijk goed ken van in het OCMW van Antwerpen, is de verantwoordelijkheid voor de schuldbemiddeling. Dit is allicht in alle steden een probleem. Het aantal dossiers in de grootsteden stijgt onwaarschijnlijk. De OCMW's kunnen dit niet langer aan. Dit wordt steeds meer naar de advocatuur doorgeschoven. Op zich is dit een goede zaak. Het pro-deosysteem biedt de advocatuur immers de nodige middelen om die verantwoordelijkheid te dragen.

Indien we willen dat het armoedebeleid op termijn degelijke resultaten boekt, moeten we erover waken dat de OCMW's meer de kans krijgen preventief op te treden en niet, zoals al gezegd, aan crisismanagement te moeten doen.

De voorzitter: De heer De Loor heeft het woord.

De heer Kurt De Loor: De minister heeft terecht opgemerkt dat hij al snel op het terrein van de lokale autonomie van de gemeenten dreigt terecht te komen. Hij mag of kan op dit vlak geen enkele inbreuk plegen. Ik wil echter het belang en de hoogdringendheid van het armoedeprobleem in zijn geheel benadrukken. Ik heb dit probleem vorige week, tijdens de plenaire

zitting, een draak met verschillende koppen genoemd. Het is dan ook een goede zaak dat het armoedebeleid een horizontale bevoegdheid vormt. Elke minister moet, met betrekking tot zijn eigen departementen, maximale inspanningen leveren. Dit probleem is echt schrijnend. Het beperkt zich niet tot de grote steden, maar maakt ook opgang in de kleinere steden en in de landelijke gemeenten.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie en tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over het model van belastingreglement voor de lokale besturen in het kader van de heffingen conform het Grond- en Pandendecreet

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Mijnheer de minister, het grond- en pandenbeleid biedt diverse instrumenten om heffingen in het leven te roepen. Ik denk dan aan een activeringsheffing op bouwgronden, een leegstandsheffing enzovoort.

Mijnheer de minister, in uw omzendbrief aan de lokale besturen met de instructies voor het opstellen van de budgetten voor 2010, ook wel de begrotingsonderrichtingen genoemd, wordt bijvoorbeeld onder punt 2.4.2 in verband met de leegstandheffing een model van belastingreglement conform het Grond- en Pandendecreet aangekondigd. Heel wat lokale besturen zijn momenteel bezig met de opmaak van hun begroting en van hun gewijzigde belastingreglement. Die moeten ten laatste op 31 december worden voorgelegd aan de gemeenteraad om vanaf 1 januari in orde te zijn. Een activeringsbeleid op dat vlak moet juridisch onderbouwd zijn. Om te vermijden dat de gemeenten vandaag niet zouden weten in welk spel ze spelen, moet u die lokale besturen dringend inlichten.

Mijnheer de minister, bent u effectief bezig met de opmaak van het model van belastingreglement, in uitvoering van het Grond- en Pandendecreet? Wat is momenteel de stand van zaken? Wanneer mogen de lokale besturen de modellen van belastingreglementen verwachten?

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Verfaillie, het verbaast me dat u die vraag aan mij stelt. U hebt in uw wijsheid als decreetgever bepaald dat dit een zaak is voor de Vlaamse Belastingdienst.

In het decreet staat: “De Vlaamse Regering stelt een niet-bindend modelreglement voor de gemeentelijke leegstandheffing op gebouwen en woningen vast, op voorstel van de gewestelijke administratie belast met de inning en invordering van de belastingen en de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG).”

U vraagt me of ik daarmee bezig ben. Mijn antwoord is neen. Ik zal echter wel een antwoord geven op uw vraag. Het is immers niet mijn bedoeling u van het kastje naar de muur te sturen. In het decreet staat dat onze Vlaamse overheidsadministratie die belast is met de invordering van de belastingen, dat samen doet met de VVSG. Het Agentschap voor Binnenlands Bestuur is daar niet officieel in betrokken. Het initiatief is dus genomen conform de decretale bepalingen door de Vlaamse Adviesraad voor Bestuurszaken (VLABEST) en door de VVSG. Een ambtenaar van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur heeft wel meegewerkt aan het voorstel van modelreglement. Dat model is klaar voor definitieve goedkeuring door de regering. Het staat trouwens al op de website van de VVSG. Het Agentschap voor Binnenlands

bestuur heeft dat nog niet gedaan en wacht op de goedkeuring door de regering. Het is nu aan minister Muylers om dat voorstel te laten valideren door de Vlaamse Regering. Zijn kabinet heeft meegedeeld dat dit zo spoedig mogelijk zal worden afgewerkt. Zodra het is goedgekeurd, zal het ook terug te vinden zijn op de website van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur.

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Mijnheer de minister, ik vind dit een eigenaardige situatie. Ik dien een vraag in voor u over het lokaal pact, en die vraag komt terecht in de commissie voor Financiën. Minister Muylers antwoordt dat die vraag eigenlijk voor de commissie Binnenlands Bestuur bestemd is. Ik dien een vraag in voor minister Muylers over het Grond- en Pandendecreet en die komt in deze commissie terecht. Wanneer ik vanavond thuiskom, moet ik verantwoording afleggen over wat ik vandaag in Brussel heb gedaan. Het zal een heel verwarde uitleg worden.

Desondanks dank ik u voor uw antwoord, mijnheer de minister. Ik had over dit onderwerp al verschillende vragen ontvangen. Het is belangrijk te weten waar we aan toe zijn. We moeten dat model van belastingreglement kunnen overnemen. Het gaat immers om een heel belangrijke hefboom uit het decreet.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Jan Verfaillie tot de heer Geert Bourgeois, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering, Toerisme en Vlaamse Rand, over de gemeentelijke belastingen op de verspreiding van niet-geadresseerde drukwerken

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Mijnheer de minister, het is handig wanneer een lid van dit parlement ook lokaal bevoegd is voor de financiën. Hij kan de begrotingsonderrichtingen inkijken en stipt uitvoeren. Ik heb daarin echter een passage gevonden die me de wenkbrauwen deed fronsen.

De nieuwe milieubeleidsvereenkomst Reclamedrukwerkafvalstoffen is in werking getreden op 1 januari 2008. Deze overeenkomst legt vast hoe de aanvaardingsplicht voor afval van reclamedrukwerk tot stand wordt gebracht in uitvoering van het Vlaams Reglement inzake Afvalvoorkoming- en beheer (VLAREA). De betrokken leden betalen een bepaalde vergoeding, die vervolgens uitbetaald zou worden aan de gemeenten, pro rata van de door hen ingezamelde fractie papier en karton.

In ruil voor deze inspanning werd in de overeenkomst bedongen dat het Vlaamse Gewest met een omzendbrief de gemeenten zou afraden om nog belastingen te heffen op de verspreiding van niet-geadresseerd reclamedrukwerk. Er werd een belastingreglement uitgewerkt in overleg met de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM), de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG), de betrokken organisaties en de administratie. Cruciaal in het model is de vrijstelling. Gemeenten die deze vrijstelling niet opnemen in het belastingreglement zullen geen bijdragen ontvangen uit het fonds. In uw omzendbrief staat een passage die ik hier niet zal herhalen maar die iedereen wel kan inkijken.

Voor heel wat steden en gemeenten die al over een desbetreffende belasting beschikken, betekent dit reglement een belangrijke financiële aderlating en bovendien een aanslag op de fiscale autonomie. De lokale besturen hebben vandaag in het innen van belastingen een relatief grote vrijheid. We hebben daarnet bij minister Muylers die discussie gevoerd, zonder van hem een antwoord te krijgen. We hebben de indruk dat de Vlaamse overheid – en niet alleen de Vlaamse overheid maar ook andere overheden – zo stilletjes aan, wat de fiscale autonomie

betreft, ons de poten onder onze stoel aan het wegzagen is. Ik weet niet of de niet-West-Vlamingen dat begrijpen. Wij hebben een lokaal pact gekregen. Daarin stonden een aantal engagementen, waar een redelijke vergoeding tegenover stond. Dat was al voor een deel een aanslag op de fiscale basis of de fiscale vrijheid van de lokale besturen. Zo werden bijvoorbeeld materieel en outillage afgeschaft. De lokale besturen zouden gecompenseerd worden voor nieuwe investeringen. Maar in de omzendbrief staat niet op welke manier. Ik zal echter deze vraag opnieuw moeten indienen bij u, aangezien minister Muylers ze niet heeft beantwoord. De fiscale autonomie van de lokale besturen staat dus gedeeltelijk onder druk. Dat is voor mij de spreekwoordelijke druppel. Heel wat lokale besturen hebben een eigen belastingreglement op reclaimedrukwerk.

Mijnheer de minister, in welke mate acht u deze gang van zaken in overeenstemming met de gemeentelijke fiscale autonomie? Is het bestaan van “afwijkende belastingreglementen” in de verschillende gemeenten niet een cruciaal kenmerk van die autonomie? In welke mate moet een dergelijke richtlijn beschouwd worden als een mogelijke voorbode van de gelijkschakeling van andere belastingreglementen? In welke mate acht u de bepalingen van uw omzendbrief van 11 september 2009 afdwingbaar? Welke sancties staan er op de niet-naleving van de in de omzendbrief vermelde bepalingen?

Mijnheer de minister, als ik dit voor mijn eigen stad bereken, dan brengt ons belastingreglement op reclaimedrukwerk ons 180.000 euro op. Daarin is een vrijstelling opgenomen tot 20 gram – maar er is geen enkele Veurnse middenstander die dit betaalt, het zijn allemaal grote ketens. Het belastingreglement dat door u wordt voorgesteld, is in vergelijking hiermee een peulschil.

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

De heer Marnic De Meulemeester: Mevrouw de voorzitter, mijnheer de minister, collega's, ik kan mij in zeer grote mate aansluiten bij de bezorgdheid en de beweegredenen van de heer Verfaillie. Vele steden en gemeenten hebben in de eerste plaats om milieuredenen die bijdrage ingevoerd. Die brengt natuurlijk geld op, laat ons daar eerlijk over zijn. Daar speelt de fiscale autonomie. Voor veel gemeenten en steden betekent dit vele duizenden euro's minder inkomsten. Dat valt niet te betwijfelen. De steden en gemeenten weten totaal niet hoe groot de bijdrage zal zijn waarvan sprake is in de omzendbrief vanuit het fonds. Wat moeten wij nu inschrijven in de begroting? Wij hebben er totaal geen zicht op op welk bedrag wij als stad of gemeente recht zullen hebben. Dat is een uitholling van de gemeentelijke autonomie. Het centraal bestuur treedt betuttelend op wanneer het aanbeveelt die heffingen niet meer door te voeren. Wat wij in de plaats krijgen, is totaal onzeker. Daardoor moeten veel steden en gemeenten ergens anders inkomsten zoeken. Dat is vandaag niet gemakkelijk, gezien de precare financiële toestand van vele steden en gemeenten.

Dit is een ernstige betutteling. Er is geen enkele verdeelsleutel voor de bijdrage vanuit dat fonds. Op hoeveel zullen de steden en gemeenten recht hebben wanneer zij die heffingen zullen schrappen?

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: De collega's hebben terecht gewezen op het belang van de fiscale autonomie voor de gemeenten. Dat moet ik niet opnieuw doen. Ik heb wel nog twee bedenkingen.

De prijzen van papier en karton zijn de voorbije maanden gekelderd. Daardoor lopen de gemeenten heel wat inkomsten mis. Er is geen vraag om dat te compenseren want hier spelen marktmechanismen. Het ene jaar valt dat mee, het andere jaar valt dat tegen. Op een ogenblik dat je moet betalen om van je papier af te geraken, wordt een dergelijke belasting onmogelijk gemaakt. Dat is een heel ongelukkig moment.

Daarnt is in de commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting gewezen op het feit dat de drijfkrachtbelasting kan worden gezien als een groene belasting. Dit is hier heel zeker het geval. Dat maakt het des te merkwaardiger dat als gevolg van de milieubeleidovereenkomst deze specifieke belasting wordt afgeschaft.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Collega's, de vraag verwondert mij toch een beetje. De milieubeleidovereenkomst Reclamedrukwerkafvalstoffen van 18 juli 2008, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 9 juni 2009, werd afgesloten door toenmalig minister van Leefmilieu Hilde Crevits. Het Vlaams Parlement heeft er zich niet tegen verzet. Deze milieubeleidovereenkomst, die afgesloten is met representatieve organisaties, bevat een bepaling die slaat op de verbintenissen van het Vlaamse Gewest.

Zo bepaalt artikel 9, paragraaf 2: "Het Vlaamse Gewest verbindt zich ertoe om bij wijze van een ministeriële omzendbrief de gemeenten af te raden aparte taksen te heffen op het verspreiden van drukwerken gezien de bepalingen van artikel 7 van deze overeenkomst. Deze omzendbrief zal er opnieuw aan herinneren dat indien de sector de reële kosten van inzameling en verwerking vergoedt, de gemeentebelasting op de kosteloze verspreiding van reclame geen reden van bestaan meer heeft.

In dit kader verbindt het Vlaamse Gewest zich ertoe om zo snel mogelijk een overleg te organiseren met de Organisaties en de VVSG om zo snel mogelijk een model te onderhandelen van geharmoniseerd belastingsreglement voor de Vlaamse gemeenten betreffende het gratis verspreiden van reclamedrukwerk. Dit geharmoniseerde belastingsreglement zal minstens een volledige vrijstelling van de belasting voorzien voor de leden van de Organisaties die conform artikel 6, §2, bijdragen aan het fonds.

Het belastingsreglement voorziet dat de gemeenten die voor het dienstjaar waarop de bijdragen uit het fonds betrekking hebben, een aparte belasting heffen op het verspreiden van reclamedrukwerken zonder een vrijstelling te voorzien voor de leden van de organisaties die conform artikel 6, §2, bijdragen aan het fonds, geen vergoeding uit het fonds krijgen voor dat dienstjaar.

Het belastingsreglement voorziet tevens dat de gemeenten die in het dienstjaar waarop de bijdragen uit het fonds betrekking hebben geen aparte belasting heffen op de drukwerken die bijdragen aan het fonds voor dat dienstjaar, een vergoeding krijgen van het fonds conform de berekening in artikel 7, §5.

Het Vlaamse Gewest verbindt er zich toe om een evaluatie van de naleving van de bepalingen van dit artikel te organiseren."

Dit is wat voorligt. Er moest een verplichte omzendbrief komen met een modelreglement en de bepalingen over eventuele vrijstelling en over de sanctie in het geval er niet in die vrijstelling wordt voorzien. Wie de omzendbrief leest, zal het met mij eens zijn dat aandringen op een modelreglement om in een vrijstelling te voorzien voor al wie meedoet aan die recuperatieafpraak niet gelijk is aan het opleggen van een verbod. Ik heb van andere gemeenten daarover geen opmerkingen gekregen. Zij vinden dat een correcte lezing.

Afwijkende belastingsreglementen die niet strijdig zijn met de wet of met het algemeen belang, kunnen blijven voortbestaan.

Ik kan u ook zeggen dat het niet de bedoeling is om te streven naar een algemene gelijkstelling van belastingsreglementen in andere materies. Hier vind ik het wel een goede zaak, los van de autonomie die blijft bestaan om het modelbelastingreglement over te nemen en om al dan niet in die vrijstelling te voorzien – wat een zaak is van de gemeentelijke autonomie. Ik vind dat een goede zaak. Mijnheer De Meulemeester, ik begrijp niet dat u het over betutteling heeft. Het is een goede zaak dat alle gemeenten in Vlaanderen één reglement zouden goedkeuren, met de bepaling of zij al dan niet in die vrijstelling voorzien en of zij dit al dan niet

voor het overige overnemen omdat er grote bedrijven zijn die daar voltijds meerdere mensen op moeten zetten om die gemeentelijke reglementen te bestuderen.

De ene gemeente bepaalt dat reglement in functie van het gewicht van de folder, de andere in functie van de oppervlakte, nog een andere in functie van andere zaken. In de gemeenten moet daar heel arbeidsintensief mee worden omgegaan. Het zou een goede zaak zijn als zoveel mogelijk gemeenten het uniforme reglement zouden overnemen – met de herhaling dat ze daar niet toe verplicht zijn –, en als ze het overnemen, kunnen ze al dan niet zelf beslissen of ze in de vrijstelling voorzien. Dit is de milieubeleidsvereenkomst die gesloten is en die de gemeenten aanraadt om daarin mee te gaan, om een vrijstelling te verlenen aan de bedrijven die in dat akkoord zijn ingestapt. Doen de gemeenten dat niet, dan zijn ze daar niet toe verplicht. De uniformiteit is zowel voor de betrokken sector als voor de gemeenten een goede zaak.

Meestal gaat het om dezelfde belastingplichtigen die in tal van gemeenten komen en telkens opnieuw worden geconfronteerd met andere reglementen en andere manieren en grondslagen van berekenen, met verschillende vrijstellingen en aangiftemodellen. Dat slaat op grote en kleine zaken, op zelfstandigen die folders verspreiden over meerdere gemeenten naar aanleiding van bepaalde gelegenheden. Ze voeren bijvoorbeeld een actie in tien gemeenten en stellen dan vast dat er tien verschillende manieren zijn om dit te behandelen. Ook dit is heel arbeidsintensief voor die zelfstandigen. Het draagt bij tot administratieve lasten. Ook in de gemeenten is dat zo.

Het modelreglement op zich kan leiden tot een aanzienlijke vermindering van de administratieve lasten. Het gaat ook uit van de terechte vraag van het bedrijfsleven om te komen tot meer transparantie en eenvormigheid in dergelijke zaken. Dat is een bezorgdheid die mee aan de basis lag van het lokaal pact: proberen te komen tot zoveel mogelijk transparantie. Ook de gemeente kan daar mee van profiteren in de mate dat ze mensen moet inzetten om die zaken te controleren.

Ik heb daarmee ook geantwoord op de tweede vraag. Dan kom ik bij de derde vraag of er sancties op staan. Er is enkel de sanctie die is afgesproken in de milieubeleidsvereenkomst: een gemeente die niet in een vrijstelling voorziet in het belastingreglement krijgt geen aandeel uit het interventiefonds. Elke gemeente weegt dat autonoom af.

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Mijnheer de minister, ik ben relatief tevreden met uw antwoord, maar er zal zich toch een eigenaardige situatie voordoen. De bedrijven die de milieubeleidsvereenkomst Reclamedrukwerkafvalstoffen hebben onderschreven, zullen dus bijdragen aan een fonds. Dat fonds zal verdeeld worden onder de gemeenten die geen belasting heffen, maar de gewone middenstander uit de straat die voor zijn opendeurdag folders verspreidt, zal wel nog moeten betalen aan het lokaal bestuur.

Het is dus de druk van het getal die heeft gespeeld. De lokale handelaar die een opendeurdag houdt, zal hier niet onder vallen, en zal, indien de belasting lokaal bestaat, nog moeten betalen. Dat zal de ondoorzichtigheid nog vergroten. De ene moet betalen aan het lokaal bestuur, de andere niet. Meestal zal blijken dat de groten niet moeten betalen en de kleintjes wel.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Mijnheer de minister, ik ben wat verbaasd over uw stelling dat het beter zou zijn dat alle gemeenten een uniform reglement aannemen. De gemeente zelf moet de afweging maken of die administratieve last haar meer kost dan opbrengt. Het zou dom zijn iets in stand te houden dat meer kost dan opbrengt. De situatie verschilt van gemeente tot gemeente. Men maakt andere keuzes. We kunnen alle gemeentelijke belastingen afschaffen en dat compenseren via het Gemeentefonds. Dan heb je heel weinig administratieve rompslomp, want dan hebben de ontvangers en financiële diensten bijna geen werk meer en kan

het allemaal via één centrale administratie gebeuren. Iedereen voelt aan dat het doortrekken van die redenering ons zou brengen in een situatie waar niemand voor pleit.

Het is wat kort door de bocht om dit allemaal uniform te maken. Mijnheer de minister, als u dit doortrekt, zou u zelf ook zeggen dat u daar niet voor pleit.

Minister Geert Bourgeois: Ik denk dat u mij verkeerd hebt begrepen, mijnheer Kennes, ofwel heb ik me verkeerd uitgedrukt. Het is de autonomie van de gemeente om die belasting al dan niet in te voeren. Op dit ogenblik int ongeveer een derde van de Vlaamse gemeenten deze belasting. Als we komen tot een helder en transparant reglement dat overal uniform is, draagt het bij tot de rechtszekerheid en vermindering van administratieve lasten, zowel voor de bedrijven die de belasting moeten betalen als voor de gemeentebesturen.

De gemeente bepaalt de hoogte van de belasting, maar men is het dan wel eens over de heffingsgrondslag. In dit modelreglement gaat men uit van de grammage van de belasting op basis van het gewicht van de drukwerken. Die methode is gekozen in overleg. Als dat reglement wordt gekozen door die gemeenten, dan draagt het bij tot minder lasten en meer transparantie en duidelijkheid.

Het is dus heel duidelijk. Eén: gemeenten beslissen autonoom of ze al of niet belasten. Twee: autonoom nemen ze dat modelreglement al of niet aan. Drie: als ze dat aannemen, zijn ze autonoom in het opnemen van de vrijstellingsbepaling. De enige sanctie op het heffen van zo'n belasting en niet in de vrijstelling voorzien, is dat ze niets uit het fonds krijgen.

Mijnheer Verfaillie, in verband met uw opmerking over de kleine zelfstandige die daar niet in meegaat: dat is het gevolg van die milieubeleidsvereenkomst die gesloten is met de distributeurs. Als ik u allemaal hoor, dan heb ik het gevoel dat de gemeentelijke autonomie op veel plaatsen zo zal zijn ingevuld dat er niet veel zal komen van die vrijstellingen. Of vergis ik me?

De voorzitter: De heer Verfaillie heeft het woord.

De heer Jan Verfaillie: Mijnheer de minister, u hebt het bij het juiste eind.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■